Ankenævnet *for* Forsikring

Den 24. oktober 2018 blev i sag nr. 92427:

xxxxxxxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxxx
xxxxxxxxxxxxxxx

mod

Forsikrings-Aktieselskabet Alka
Engelholm Alle 1
2630 Taastrup

afsagt

k e n d e l s e :

_____

Forsikringstageren har bygningsforsikring. Hun har i klageskemaet af 11/6 2018 til nævnet bl.a. anført:

> **"Kort redegørelse for sagen**
> I 1988 havde vi en forureningssag med en lækket olietank, hvor vores husforsikring hos Alka dækkede alle udgifterne til opgravning og bortskaffelse af den forurenede jord.
>
> … Kommune vurderede dog, at ikke al forurenet jord var opgravet, og der kunne derfor på et senere tidspunkt opstå miljømæssige problemer med eventuelle afværgeforanstaltninger til følge, hvilket blev gjort gældende overfor Alka og noteret i skadessagen.
>
> I forbindelse med en vurderingsklagesag af grundværdien, skrev en advokat til Alka i 1994, at der stadig i enhver henseende skulle tages forbehold i forsikringssagen. Efter 1994 har jeg flere gange telefonisk kontaktet Alka for at sikre mig, at Alka stadig havde skadessagen åben, og hver gang blev jeg forsikret om, at såfremt der opstod følgeskader af miljømæssige problemer ville forsikringen dække.
>
> **Hvad vil du konkret opnå hos selskabet?**
> Da jeg rettede henvendelse til Alka i marts 2018, var det egentlig kun for at sikre mig, at vi ved evt. hussalg kunne dokumentere, at Alka ville hæfte for udgifter, såfremt der skulle opstå miljøproblemer. Det var derfor noget af et chok, at Alka helt afviste at kende til forsikringssagen og henviste til forældelsesregler, der var totalt ukendte for mig. Vi er derfor nødt til at forlange, at Alka må hæfte for udgifter til afdækning af, om der stadig forefindes en olieforurening på vores grund/under vores hus og til evt. oprensning.

Mht. til Alkas svar af 18/5-2018 til vores advokat, så undrer det mig såre meget, at Alka ikke allerede i 1994 gjorde gældende overfor os, at den efter Alkas opfattelse gældende forældelsesfrist på 5 år allerede var overskredet!"

I brev af 5/7 2018 fra selskabet til nævnet hedder det bl.a.:

"Sagen drejer sig om, hvorvidt Alka Forsikring er forpligtet til at yde dækningstilsagn for mulige fremtidige udgifter til at afdække om der skulle være en forureningsskade under klagers hus, og i givet fald bekoste oprensning.

…

Alka Forsikring dækkede i 1988 en skade som følge af en lækket olietank (opgravning og bortskaffelse af forurenet jord).

Kommunen vurderede dengang, at det var muligt, at ikke al forurenet jord var fjernet, og at der kunne opstå miljømæssige problemer på et senere tidspunkt.

Klager advokat henvendte sig i 1994 til Alka Forsikring og tog forbehold for yderligere 'forsikringsansvar'.

Skaden er anmeldt den 2. august 1988 med skadedato 30. juli 1988. Der er således tale om en knap 30 år gammel skade, som var underlagt de dagældende regler om 20 årig forældelse.

Klager henvendte sig i marts måned 2018 til Alka Forsikring og oplyste, at de påtænkte, at sætte deres hus til salg, og derfor gerne ville have bekræftet, at selskabet fortsat hæftede for eventuelle udgifter som følge af den i 1988 anmeldte forureningsskade.

Sagens alder taget i betragtning havde selskabet alene sparsomme oplysninger om sagen i form af en kort note i forsikringssystemet.

Alka Forsikring meddelte ved mail af 21. marts 2018, at et muligt krav i forbindelse med den gamle skade måtte anses for forældet på nuværende tidspunkt.

Ved mail af 26. april 2018 henvendte klagers advokat sig til selskabet og påberåbte sig den 30 årige forældelse i Forældelsesloven af 2008 og oplyste, at det – klager i første omgang ønskede – var en undersøgelse af grunden for mulig forurening. Af vedhæftet mail fra klager til advokaten fremgik det, at klager skulle have kontaktet Alka Forsikring telefonisk 'gennem årene'.

Alka Forsikring meddelte ved mail af 18. maj 2018 klagers advokat, at selskabet ikke fandt Forældelsesloven af 2008 relevant for det aktuelle forhold, da det på skadetidspunktet var Forældelsesloven af 1908 der var gældende (med en absolut frist på 20 år) og der ikke var forhold, der kunne begrunde, at forældelsen skulle vurderes efter loven fra 2008.

Derudover var der ikke konstateret forhold som kunne begrunde en genoptagelse, idet der alene var tale om en henvendelse fra klager på baggrund om et ønske om at sælge ejendommen. Sagsbehandleren henviste til at forelægge sagen for Ankenævnet for Forsikring.

Sagen er herefter den 15. juni 2018 indbragt for Ankenævnet for Forsikring.

3. 92427

Klager havde i 1988 en husforsikring i Alka Forsikring med betingelserne 31-0.

Der var ikke tale om en dækningsberettiget bygningsskade og skaden blev behandlet på husejeransvarsforsikringen, hvilket er i overensstemmelse med praksis, når der er tale om forureningsskader.

Det er således ansvaret for forureningen, der kan være dækningsberettiget på en husforsikring.

Af husejeransvarsforsikringen fremgår det, af afsnit 7 punkt c, at forsikringen ikke dækker ansvar for forurening af luft, jordbund eller vand samt derved forvoldt skade på ting. Dog dækkes sådant ansvar, såfremt skaden er opstået uventet, utilsigtet og ved et pludseligt uheld og ikke er en følge af, at sikrede har tilsidesat de til enhver tid gældende offentlige forskrifter.

Den i 1988 anmeldte skade blev således dækket efter ovennævnte bestemmelser. Der er nu 30 år efter den dækkede skade ikke konstateret en skade eller et ansvar for en skade.

Af kommunens udaterede brev (som svar på en forespørgsel af 20. oktober 1988) fremgik det, at det var usikkert om forureningen på et senere tidspunkt ville være årsag til miljømæssige problemer. Kommunen anslog i den forbindelse, at der var ca. 1.000 liter olie som ikke var fjernet. Dette estimat blev alene skønnet ud fra den bortgravede mængde jord.

Dette estimat var Alka Forsikrings taksator ikke enig i.

I de forløbne 30 år er der ikke opstået miljømæssige problemer eller gener og kommunen har ikke stillet krav om afværgeforanstaltninger eller undersøgelser (som ville være klagers ansvar). Henvendelsen fra klager om selskabets fortsatte hæftelse skete alene på baggrund af et påtænkt salg af ejendommen.

Det forsikringen dækker er det erstatningsansvar, som forsikringstager måtte ifalde overfor tredjemand, som følge af forurening, som udgår fra klagers ejendom.

Der er ikke rejst krav fra myndighederne om yderligere oprensning og klager er ikke blevet mødt med et erstatningskrav om yderligere oprensning eller betaling herfor.

Det skal bemærkes, at der ikke er sket en ny dækningsberettiget skade.

Såfremt der var mistanke om en skade ville Alka Forsikring dog heller ikke kunne forpligtes til at iværksætte undersøgelser til påvisning af en mulig skade, da det i henhold til Forsikringsaftalelovens § 22 påhviler den, der rejser et krav mod selskabet, at bevise rigtigheden af kravet.

Vi skal for god ordens skyld bemærke, at selskabet ikke har mulighed for, hverken at be- eller afkræfte, at klager løbende gennem årene skulle have kontaktet selskabet, da selskabet fik nyt forsikringssystem i 2003 og mulige telefoniske henvendelser før dette tidspunkt således ikke figurerer i systemet. Der er ikke noteret henvendelser efter 2003.

Afslutningsvis må vi fastholde, at for en skade sket og anmeldt (og erstattet) i 1988 var det reglerne i den dagældende Forsikringsaftalelov fra 1935 der var gældende (hvorefter den absolutte

forældelse af krav der var begrundet i forsikringsaftalen var 5 år) eller alternativt Forældelsesloven af 1908, efter hvilken den absolutte forældelse af krav var 20 år.

Vi må således fastholde, at dels er der ikke noget krav, og såfremt der havde været et krav, ville det være forældet."

Klageren har i brev af 27/7 2018 til nævnet bl.a. bemærket:

"I Alkas svarskrivelse af 5/7-2018 til Ankenævnet anfører selskabet først (side 1), at skaden var underlagt de dagældende regler om 20 års forældelse, men afslutningsvis skriver Alka i svarskrivelsen, at selskabet fastholder, at det var Forsikringsaftaleloven fra 1935, der var gældende (5 års forældelsesfrist), eller alternativt Forældelsesloven af 1908 (20 års forældelsesfrist).

Det undrer mig, at Alka ikke på noget tidspunkt – hverken skriftligt eller mundtligt – gjorde os opmærksomme på forældelsesreglerne, så vi har jo levet i den tro, at den hellige grav var vel forvaret, såfremt der måtte opstå miljømæssige problemer for enten os selv eller en ny ejer. Det undrer mig også, at Alka ikke med sikkerhed ved, om det er Forsikringsaftaleloven fra 1935 eller Forældelsesloven af 1908, der var gældende i skadessagen.

Vi vil derfor fastholde, at forældelsesfristen er 30 år, da den nye Forældelseslov nr. 522, der trådte i kraft 1. januar 2008, ifølge § 3 stk. 3, nr. 1 også omfatter forsikringssager, der ved lovens ikrafttræden ikke var forældet (20 år).

Afslutningsvis vil jeg sige, at havde vi været bekendt med forældelsesfrister, ville vi i 1988 aldrig have accepteret, at være ejere af en grund, hvor ikke al den forurenede jord var fjernet."

Selskabet har i brev af 4/9 2018 til nævnet bl.a. bemærket:

"Vi skal i den anledning præcisere, at forsikringen dækker skader og at det ifølge almindelig praksis påhviler den, der rejser et krav at bevise rigtigheden af kravet.

I den aktuelle sag er det klagers ansvar overfor tredjemand for den forurening, der måtte udgå fra klagers ejendom, der vil være den dækningsberettigede skade.

Der er i den aktuelle sag – i de forløbne 30 år – ikke konstateret en skade, ligesom der ikke er rejst påbud om forholdsregler og klager er heller ikke på anden måde gjort ansvarlig for skade/mulig skade.

Klagers krav er alene, at Alka Forsikring er forpligtet til at yde dækningstilsagn for mulige fremtidige udgifter til at afdække, om der skulle være en forureningsskade under klagers hus, og i givet fald bekoste oprensning.

Alka Forsikring er ikke forpligtet til at bekoste undersøgelser af, om der er en skade og noget sådant er ikke en dækningsberettiget udgift på forsikringen. Undersøgelsesomkostninger dækkes kun, såfremt der konstateres en i øvrigt dækningsberettiget skade, hvilket det påhviler forsikringstager at bevise/sandsynliggøre.

> Vi skal i øvrigt fastholde, at for en ansvarsskade sket og anmeldt (og erstattet) i 1988 afgøres en eventuel forældelse efter den dagældende Forældelseslov af 1908.
>
> Det fremgår ikke umiddelbart af Forældelsesloven af 2008 eller dens overgangsregler, at en løbende 20 årig forældelse på ikrafttrædelsestidspunktet automatisk blev forlænget til 30 år (overgangsreglerne var møntet på det forhold, at den 5 årige forældelse blev til en 3 årig forældelse, hvorfor de omtalte overgangsregler var gældende indtil 1. januar 2011).
>
> Det fremgår i øvrigt af note 29 til den nugældende forældelseslov, at både jordforureningsloven og miljøskadeloven indeholder regler om myndigheders frist for at udstede påbud og krav og at dette ikke kan ske mere end 30 år efter den begivenhed, som førte til skaden.
>
> Da klager (eller en mulig køber) således ikke kan blive mødt med krav fra myndighederne i anledning af skaden fra 1988, vil der ikke kunne opstå et dækningsberettiget ansvar.
>
> Vi må med henvisning til vores brev til Ankenævnet af 5. juli 2018 i det hele fastholde vore stillingtagen til sagen."

Nævnet har fået forelagt bilag fra sagen. Af brev af 16/8 1988 fra kommunens tekniske forvaltning til klageren fremgår bl.a.:

> "Den 8. august 1988 meddelte De miljøafdelingen, at Deres olielagertank af typen Ajva-kugletank var læk, og der formentlig var sivet ca. 2.500 liter olie ud i løbet af 3 uger.
> …
> Den mængde jord, der er bortgravet svare ikke til den mængde olie, der er sivet ud af tanken, og det må derfor formodes, at olien via en sandlomme er trængt længere ned i undergrunden.
>
> Forureningen vurderes ikke umiddelbart at være til fare for en forurening af grundvandet m.m. Skulle der på et senere tidspunkt opstå skader eller fare for miljøet, som skyldes olieudslippet, vil afværgeforanstaltninger blive udført i samråd med den til enhver tid værende ejer af ejendommen og for dennes regning."

Af udateret brev fra kommunens tekniske forvaltning til selskabet fremgår bl.a.:

> "Der er kørt en lastvogn olieforurenet jord væk fra ejendommen, ca. 18 m3, der svarer til ca. 30 tons. Det blev under opgravningen vurderet, at olieindholdet var under 5 %, hvilket giver en maksimal bortgravet mængde på ca. 1.500 liter.
>
> Der er således stadig mindst 1.000 liter olie og formentlig mere i jorden på ejendommen. Det vil kræve en omfangsrig geoteknisk undersøgelse, at lokalisere udbredningen af forureningen. Hvis olien f.eks. er trængt ind under huset, vil den måske på et eller andet tidspunkt give anledning til indeklimaproblemer på grund af opstigende dampe.
>
> Da det således er usikkert om forureningen på et senere tidspunkt vil være årsag til miljømæssige problemer, kan sagen ikke betragtes som afsluttet. Omvendt ville det være uhensigtsmæssigt på nuværende tidspunkt at foretage sig yderligere i sagen."

6. 92427

Forsikringsbetingelserne indeholder bl.a. følgende bestemmelser:

> **"E. HUSEJERANSVARSFORSIKRING**
> § 7 Forsikringens omfang.
> Forsikringen dækker det *erstatningsansvar, sikrede efter dansk rets almindelige regler om erstatningsansvar uden for kontraktforhold pådrager sig ved beskadigelse af person eller ting, når det til erstatning forpligtende forhold finder sted i forsikringstiden og vedrører ejendommen eller dens pasning.
>
> Forsikringen dækker ikke ansvar for:
> …
> c. Forurening af luft, jordbund eller vand samt derved forvoldt skade på ting.
> Dog dækkes sådant ansvar, såfremt skaden er opstået uventet, utilsigtet og ved et pludseligt uheld og ikke er en følge af, at sikrede har tilsidesat de til enhver tid gældende offentlige forskrifter."

Nævnet udtaler:

Selskabet har i 1988 dækket en skade som følge af en lækket olietank på klagerens ejendom, idet selskabet har betalt for opgravning og bortskaffelse af forurenet jord. Selskabet har oplyst, at skadedatoen er den 30/7 1988, og at skaden er dækket under husejeransvarsforsikringen.

Kommunens tekniske forvaltning har i brev af 16/8 1988 og i udateret brev anført, at det er de kommunale myndigheders opfattelse, at der stadig er mindst 1.000 liter olie i jorden på ejendommen, men at det vil kræve en omfangsrig geoteknisk undersøgelse at lokalisere udbredningen af forureningen. Det er usikkert, om forureningen på et senere tidspunkt vil være årsag til miljømæssige problemer, og sagen kan derfor ikke betragtes som afsluttet. Det vurderes uhensigtsmæssigt på nuværende tidspunkt at foretage sig yderligere i sagen. Det anføres, at skulle der senere opstå skader eller fare for miljøet, vil afværgeforanstaltninger blive udført for den til enhver tid værende ejer af ejendommens regning.

Klageren har i klageskemaet anført, at selskabet efter hendes henvendelse i marts 2018 har afvist at kende til forsikringssagen og har henvist til forældelsesregler, selvom hun flere gange tidligere har været i telefonisk kontakt med selskabet. Hun kræver, at selskabet "må hæfte for udgifter til afdækning af, om der stadig forefindes en olieforurening på vores grund/under vores hus og til evt. oprensning".

7. 92427

Nævnet lægger til grund, at der ikke er fremkommet nye, væsentlige oplysninger om mulige nye skadefølger eller farer for miljøet, siden bortskaffelsesarbejdet på ejendommen blev afsluttet i 2. halvår af 1988.

Nævnet finder, at klageren ikke kan kræve, at selskabet på nuværende tidspunkt bekoster, at der foretages en afdækning af eventuel olieforurening på ejendommen. Et sådan krav, der grunder sig på oplysninger om skadeforhold, der forelå i 1988, vil desuden efter nævnets opfattelse være forældet senest efter 5 år, jf. den dagældende § 29 i forsikringsaftaleloven.

Nævnet bemærker, at nævnet ikke kan tage konkret stilling til eventuelle fremtidige og således hypotetiske erstatningskrav, som anmeldes til husejeransvarsforsikringen. Nævnet bemærker dog videre, at sådanne erstatningskrav blandt andet vil skulle vurderes i forhold til gældende forældelsesregler.

Som følge heraf

b e s t e m m e s :

Klageren får ikke medhold.

Marianne Højgaard Pedersen
formand